

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/99/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217206522
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8217206522.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne G. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX G., právne zastúpená advokátom JUDr. Róbert Hnatko, so sídlom Tehelná 1611/58, 085 01 Bardejov, proti žalovanému E. U. N., M., so sídlom Y. XXXX/XXX, XXX XX K., F.: XX XXX XXX, právne zastúpený Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 2.468,35 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 5Csp/227/2017-117 zo dňa 03. júna 2019, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 2.923,16 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.872,40 Eur od 7.8.2017 do zaplatenia, zo sumy 595,95 Eur od 8.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 695,63 Eur od 11.5.2019 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84,78 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), d), § 4 ods. 1, 2, 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy, § 451 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2, § 517 ods. 2, § 52 až § 54 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 150 ods. 1, § 151 ods. 1, 2, § 186 ods. 2, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že z B. zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou ako klientom a žalovaným ako veriteľom vyplýva, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie revolvingového úveru pri výške úverového rámca 25.000,- Sk a pri mesačnej splátke vo výške 5% z dlžnej čiastky. Žalobkyňa predmetnú zmluvu podpísala dňa 02.04.2007. Z prehľadu čerpania predloženého žalovaným vyplýva, že žalobkyňa za obdobie od 27.04.2007 do 03.02.2014 celkovo čerpala na revolvingový úver poskytnutý žalovaným sumu 5.525,07 Eur. Z prehľadu platieb klienta predloženého žalovaným vyplýva, že žalobkyňa za obdobie od 14.05.2007 do 23.05.2007 vykonala úhrady na splátky revolvingového

úveru poskytnutého žalovaným v celkovej výške 8.689,05 Eur. Za obdobie od 14.05.2007 do 14.11.2007 boli úhrady v celkovej výške 240,82 Eur. Z výzvy zo dňa 28.07.2017 vyplýva, že žalobkyňa vyzvala žalovaného na vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.872,40 Eur, a to v lehote 7 dní od doručenia výzvy.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere je vzhľadom na povahu účastníkov zmluvného vzťahu, t.j. dodávateľ a spotrebiteľ, zmluvou spotrebiteľskou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka a zároveň zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že predmetná úverová zmluva bola uzatvorená platne. Pokiaľ ide o náležitosti úverovej zmluvy, tie stanovuje § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom podľa ods. 2 písm. g) musí zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že táto údaj o RPMN neobsahuje. Súd sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného a ani s názorom vysloveným Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí zo dňa 27.01.2011 sp. zn. 6Co/95/2020, že RPMN pri revolvingu nie je potrebné v zmluve určiť. V tejto súvislosti poukázal napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/215/2012 zo dňa 10.10.2012, ktorý zaujal právny názor, že pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch určil ako zákonnú náležitosť stanovenie RPMN (bez rozlíšenia, či ide o revolving, resp. iný druh úveru) akcentujúc jej dôležitosť zákonným znením, že ak nie je RPMN uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca ako dodávateľ finančnej služby a profesionál na finančnom trhu nemôže túto skutočnosť opomíňať, resp. zanedbávať. Uviedol, že k rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 2Co/135/2013 zo dňa 12.03.2014, pričom poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/78/2012 zo dňa 19.12.2012 a Krajského súdu v Žiline z 30.10.2013 sp. zn. 6Co/138/2013. Vzhľadom na nedodržanie uvedenej obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere, táto sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu bola žalobkyňa ako dlžníčka povinná žalovanému ako veriteľovi vrátiť iba ním poskytnutú sumu finančných prostriedkov, t.j. sumu 5.525,07 Eur. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania žalobkyňa do dňa podania žaloby uhradila na svoj dlh celkovo sumu 8.689,05 Eur. Z uvedeného dôvodu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, keďže tento prijal od žalobkyne plnenie bez právneho dôvodu, a to vo výške 3.163,98 Eur (8.689,05 - 5.525,07), ktoré je povinný vrátiť žalobkyňi.

5. K vznesenej námietke premlčania uviedol, žalobkyňa v konaní tvrdila, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela v mesiaci júl 2017, keď po porade s advokátom, výzvou zo dňa 28.07.2017 vyzvala žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda najskôr dňa 01.07.2017 začala žalobkyňi plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia a uplynula by 31.01.2019 a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 27.11.2017 táto premlčacia doba neuplynula. Pokiaľ ide o vyriešenie otázky, či na daný prípad je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, poukázal na väčšinovú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove. Konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Žaloba bola podaná dňa 27.11.2017, pričom žalobkyňa vykonala za obdobie od 14.05.2007 do 23.05.2017 celkové úhrady vo výške 8.689,05 Eur, pričom v období od 14.05.2007 do 14.11.2007 vo výške 240,82 Eur a od 14.12.2007 do 23.05.2017 vo výške 8.448,23 Eur. Z uvedeného vyplýva, že 10-ročná objektívna premlčacia doba uplynula iba ohľadne splátok úveru vo výške 240,82 Eur a ohľadne ostatných splátok úveru vykonaných po 14.12.2007 vrátane neuplynula, keďže žaloba bola podaná na súd dňa 27.11.2017. Z uvedeného vyplýva, že námietka premlčania bola žalovaným vznesená dôvodne iba v časti splátok úveru vo výške 240,82 Eur, preto súd žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.923,16 Eur vyhovel a zaviazal žalovaného na jej zaplatenie žalobkyňi. V časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 240,82 Eur žalobu zamietol z dôvodu námietky premlčania vznesenej žalovaným.

6. K žalobkyňou požadovanému úroku z omeškania uviedol, že žalobkyňa predložila súdu predžalobnú výzvu adresovanú žalovanému zo dňa 28.07.2017 a zároveň tvrdila, že táto bola žalovaným riadne prevzatá s tým, že od 08.07.2017 je tento v omeškaní. Žalovaný skutkové tvrdenie o doručení výzvy na vydanie bezdôvodného obohatenia nepoprel, čím ho súd považoval za nesporné. Predmetnou výzvou však žalobkyňa žiadala od žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.872,40 Eur, preto sa žalovaný dostal do omeškania iba ohľadne zaplatenia sumy 1.872,40 Eur. Nad uvedenú sumu žalobkyňa žiadnu predžalobnú výzvu, ktorou sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia nepredložila, preto

až doručenie žaloby, resp. rozšírenie žaloby žalovanému súd považoval zároveň aj za doručenie výzvy žalobkyne žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia v časti nad sumu 1.872,40 Eur. Žaloba o zaplatenie sumy 2.468,35 Eur bola žalovanému doručená dňa 06.12.2017, z čoho následne vyplýva, že dňom 07.12.2017 sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 595,95 Eur stal splatným a až následne dňa 08.12.2017 sa tak žalovaný dostal s plnením tohto svojho záväzku do omeškania. Rozšírenie žaloby na sumu 3.163,98 Eur bolo žalovanému doručené dňa 09.05.2019, z čoho následne vyplýva, že dňom 10.05.2019 sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 695,63 stal splatným a až následne dňa 11.05.2019 sa tak žalovaný dostal s plnením svojho záväzku do omeškania. Vzhľadom k uvedenému súd priznal žalobkyni voči žalovanému úrok z omeškania vo výške vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.872,40 Eur od 07.08.2017 do zaplatenia, zo sumy 595,95 Eur od 08.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 695,63 Eur od 11.05.2019 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z vyššie uvedeného zároveň vyplýva, že súd žalobu v časti prevyšujúcej priznané úroky z omeškania zamietol ako nedôvodnú.

7. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa mala úspech v rozsahu 92,39% a neúspech v rozsahu 7,61%. Súd pomerne úspešnejšej žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 84,78%. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to proti výroku I. a III.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový priadok (ďalej len „C.s.p.“). K premlčaniu uviedol, že v konaní je nevyhnutné prihliadať aj na nové ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že v predmete činnosti má ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. patria úroky a poplatky, preto je neopodstatnené vyhodnotiť jeho konanie ako úmyselné, smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. Namietal, že v danom prípade absentuje preukázanie jeho úmyslu bezdôvodne sa obohatiť. Poukázal na to, že nemalo by zmysel, aby úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou on sám a nie žalobkyňa ako klient. Za zásadné pri posudzovaní úmyselnosti bezdôvodného obohatenia považoval uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Zároveň poukázal aj na obdobné názory ďalších okresných a krajských súdov v obdobných veciach. Poukázal na to, že zmluva bola medzi ním a žalobkyňou uzatvorená v roku 2007, kedy judikatúra vo veciach spotrebiteľských sporov nebola natoľko obsiahla a rôznorodá ako v súčasnosti. Zdôraznil, že je subjektom poskytujúcim úvery za účelom výkonu podnikateľskej činnosti a preto je zrejme a prirodzené, že za poskytnutie úveru požaduje na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere odplatu vo forme úrokov a poplatkov. Je preto nedôvodné a nepreukázané zastávať názor, že mal záujem úmyselne neuvádzať do zmluvy náležitosti vyžadované § 4 ods. 2 zákona č. 258/2007 Z. z., pretože táto skutočnosť by pre neho znamenala len sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosi poskytnutého úveru. Ohľadne plynutia subjektívnej premlčacej lehoty uviedol, že za jej začiatok možno považovať práve deň, kedy sa vykonali prvýkrát úhrady bez domnelého právneho dôvodu, keďže skutkové okolnosti boli žalobkyni známe. Žalobkyňa vedela, že plní zo zmluvného vzťahu, vedela komu plní a koľko plní, keďže pri posudzovaní subjektívnej doby sa nevyžaduje mať znalosť právneho posúdenia veci, ale mať znalosť skutkových okolností vzťahu z ktorého sa žiada bezdôvodné obohatenie vydať. Uviedol, že žalobkyňa uhradila sumu požičanej istiny vo výške 5.525,07 Eur splátkou splatnou dňa 15.07.2013, preto s ohľadom na vyššie uvedené nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je po dátume 15.07.2015 premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o vyhodnotenie absencie hodnoty RPMN, tak zotráva na názore, že výšku RPMN nie je možné pri revolvingovom úvere určiť, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN, čo potvrdil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 27.01.2011, sp. zn. 6Co/95/2010, pričom s rovnakým právnym názorom sa stotožnil aj Okresný súd Rimavská Sobota. Poukázal na to, že revolvingový úver je úver neustále sa obnovujúci, ktorý je dojednaný na dobu neurčitú. V prípade daného typu úveru závisí dĺžka trvania a počet splátky výlučne na vôli žalobcu ako klienta, preto reálne nie je možné ku dňu podpisu úverovej zmluvy hodnotu RPMN presne vyčíslit'. Navrhol, aby odvolací súd prihliadol na ním vznesenú námietku premlčania žalovanej sumy v celom rozsahu a rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a priznal žalovanému náhradu trov konania.

9. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

13. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd má za to, že k naplneniu tejto odvolacej námietky nedošlo.

14. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

15. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

16. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej

zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

17. K námietke premlčania opätovne vznesenou v podanom odvolaní žalovaným odvolací súd uvádza, že oprávnený sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

18. K subjektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil.

19. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa otiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3Ob592/77 - „Na slabomyselnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

20. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia.

21. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, že plniť nemala až po porade s advokátom v mesiaci júl 2017, čo následne vyústilo do zaslania výzvy žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia dňa 28.07.2017. Odvolací súd má rovnako za to, že od mesiaca júl 2017 je možné začať počítať plynutie subjektívnej premlčacej doby, ktorá by žalobkyni uplynula v mesiaci júl 2019. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná ešte v roku 2017, t.j. 27.11.2017, táto bola podaná v rámci subjektívnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu preto nebolo možné prisvedčiť námietke žalovaného, že plynutie tejto premlčacej doby je potrebné počítať odo dňa vykonania úhrad bez domnelého právneho dôvodu, a teda že žaloba bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

23. K objektívnej 10-ročnej premlčacej dobe odvolací súd uvádza, že ani v tomto ohľade nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalovaného, že je potrebné preukázanie jeho úmyslu bezdôvodne sa obohatiť, a to ani s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa. S uvedeným záverom písomných pripomienok Európskej komisie ako aj so záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a

taktiež má za to, že na uvedený prípad je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Je potrebné uviesť, že žalovaný minimálne vedel, že nedodržanie zákonných podmienok pri uzatváraní zmlúv môže mať za následok nepriznanie určitých súm, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozmeneý (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Odvolací súd poukazuje na to, že 10-ročná premlčacia doba začala v predmetnom prípade plynúť od vzniku bezdôvodného obohatenia, ktoré na strane žalovaného vzniklo už pri prvej úhrade splátky žalobkyňou, t.j. dňa 14.05.2007. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 27.11.2017, žalobkyňa sa mohla úspešne domôcť vydania bezdôvodného obohatenia len pre platby vykonané po 27.11.2007, t.j. ostatné platby vykonané pred týmto dňom sa stali premlčanými, z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej doby. Z uvedeného tak vyplýva, že súd prvej inštancie správne uzavrel, keď žalovaného zaviazal na vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.923,16 Eur s prísl., teda na sumu poníženú o 240,82 Eur, ktorá bola premlčaná, pretože išlo o splátky žalobkyne uhradené pred 27.11.2007. Z uvedených dôvodov neboli námietky žalovaného ani v tejto časti dôvodné.

24. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie mal prihliadnuť na aplikáciu § 54a Občianskeho zákonníka odvolací súd uvádza, že uvedené ustanovenie súdom dáva možnosť ex offio skúmať, či uplatnené právo na zaplatenie dlhu nie je premlčané. V tejto súvislosti odvolací súd však poukazuje na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa konanie, ktorého predmetom je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré začalo pred účinnosťou zákona, dokončí podľa doterajších predpisov. Z uvedeného tak vyplýva, že podľa ust. § 54a Občianskeho zákonníka môžu súdy postupovať len v prípade konaní začatých po účinnosti tohto ustanovenia, t.j. po 05.12.2018. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade bola žaloba podaná na súd dňa 27.11.2017, t.j. ešte pred nadobudnutím účinnosti ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie postupoval správne, keď na predmetný prípad neaplikoval ust. § 54a Občianskeho zákonníka a podľa tohto v konaní nepostupoval. Z uvedeného dôvodu bola preto námietka žalovaného aj v tejto časti nedôvodná.

25. Vo vzťahu k absencii uvedenia RPMN v revolvingovej zmluve odvolací súd uvádza, že v tomto smere sa nie je možné stotožniť s argumentáciou žalovaného. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) stanovil v § 3 ods. 6, že v prípade, ak nemožno určiť RPMN spotrebiteľ musí byť najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o úverovom limite, ak je stanovený, ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená v postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. Pokiaľ však aj ide o revolvingovú zmluvu, t.j. zmluvu, kde sa úver obnovuje, tento funguje na princípe mesačných splátok spotrebiteľa, ktoré si môže opakovane z účtu aj vybrať, to však neznamená, že nie je možné pri zmluve, ktorá obsahuje len úverový rámec a mesačné splátky vymedziť povinnosti dlžníka - žalobkyne tak, aby bolo možné z jej strany vedieť už pri samotnom podpise zmluvy, na aké nároky okrem vrátenia istiny (ktorú vyčerpe) má žalovaný ako poskytovateľ služby právo. Odvolací súd poukazuje na to, že okrem vymedzenia úverového rámca a splátok tak nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že z dôvodu uzatvorenia zmluvy na neurčitú dobu a z dôvodu obnovovania úveru sa pri uzatvorení zmluvy nedá stanoviť RPMN. Údaj o RPMN je možné určiť hneď na začiatku zmluvného vzťahu, pretože v tomto období výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádza z počtu splátok, ktoré sú vlastne v tomto čase zistiteľné. Iná situácia však nastáva v priebehu revolvingového úveru, pretože v priebehu jeho trvania je úver čerpaný a dopĺňaný, čím sa tak menia aj údaje relevantné pre výpočet RPMN. Odvolací súd navyše poukazuje na to, že v samotnej revolvingovej zmluve bol uvedený len údaj o výške úverového rámca, výške mesačnej splátky a tiež, že odchýlka od základnej úrokovej sadzby predstavuje 0%. Z uvedených údajov tak nebolo možné vypočítať zo strany žalovaného výšku RPMN, pretože zmluva neobsahovala ani základné vstupné údaje potrebné pre jej výpočet, a to údaje o výške úveru, období, splátky úveru a úroky s poplatkami. Z uvedených dôvodov ani odvolací súd nedospel k inému záveru, ako súd prvej inštancie, t.j. že pre absenciu údajov RPMN je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobkyňa bola povinná vrátiť žalovanému len sumu skutočne čerpaného úveru. Vzhľadom na uvedené nepovažoval odvolanie žalovaného za opodstatnené ani v tejto časti.

26. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

27. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

28. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešnou bola žalobkyňa, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).